

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Sosiaali- ja terveystieteiden yksikkö

Joutsan kunta
Perusturvalautakunta
kirjaamo@joutsa.fi

JOUTSAN KUNNAN PALVELUASUMISEN JA TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN PALVELUSETELIN ARVO

Valvonta-asian vireille tulo

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto vastaanotti 14.2.2022 ilmoituksen Joutsan kunnan ikäihmisten palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen palveluseteliin liittyen. Joutsan kunnan perusturvalautakunta oli 11.11.2021 tekemällään päätöksellä hyväksynyt palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen sääntökirjan korottamatta palvelusetelin arvoa.

Ilmoittajan mukaan palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen palvelusetelin arvoa ei ole muutettu palvelusetelin käyttöönoton jälkeen. Tehostetun palveluasumisen palvelusetelien arvo on 102,69 – 129,65 euroa vuorokaudessa asiakkaan palveluntarpeesta riippuen. Samaan aikaan kunnan omien palveluasumisen tai tehostetun palveluasumisen yksiköiden suoritehinnat ovat ilmoittajan mukaan nousseet vuodesta 2017 yli 40 %. Ilmoituksessa todetaan kunnan oman palvelutalo Jousen hoitopäivän hinnan olevan vuoden 2022 talousarvion mukaan 221,44 euroa vuorokaudessa.

Asian käsittely

8.3.2022 aluehallintovirasto pyysi Joutsan kunnalta selvitystä ja selitystä asiassa. Samassa yhteydessä toteutettiin hallintolain 34 §:n mukainen kuuleminen.

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 5, 13035 AVI | Käyntiosoite: Wolffintie 35, Vaasa

puh. 0295 018 450
kirjaamo.lansi@avi.fi

Jyväskylän toimipaikka
Hannikaisenkatu 47

Tampereen toimipaikka
Yliopistonkatu 38

www.avi.fi

31.5.2022 aluehallintovirasto vastaanotti Joutsan kunnan selvityksen ja selityksen.

30.6.2022 aluehallintovirasto pyysi Joutsan kunnalta lisäselvitystä kunnan oman palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen suoritehinnoista.

24.8.2022 aluehallintovirasto vastaanotti Joutsan kunnan lisäselvityksen.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto kiinnittää Joutsan kunnan huomiota siihen, että järjestettäessä sosiaalihuoltolain 21 §:n tarkoittamaa palveluasumista ja tehostettua palveluasumista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteleistä annetun lain mukaisella palvelusetelillä, tulee sosiaalihuollon asiakkaalle myönnettävän palvelusetelin arvon olla edellä mainitun lain 7 §:n tarkoittamalla tavalla kohtuullinen ja verrattavissa niihin kustannuksiin, joita kunnalle aiheutuun palvelun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna huomioiden kunnan omana palvelutuotantona järjestettävästä palvelusta perittävät asiakasmaksut.

Aluehallintovirasto katsoo, ettei Joutsan kunnan palveluseteliasiaista saatu selvitys anna aihetta enempiin toimenpiteisiin, ja valvonta-asia päätetään.

Perustelut

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 21 §:n 3 momentin mukaan palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista.

Mainitun pykälän 4 momentin mukaan palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateriat-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä

osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Tehostetussa palveluasumisessa palveluja järjestetään asiakkaan tarpeen mukaisesti ympärivuorokautisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteleistä annetun lain (569/2009) 3 §:n 2 kohdan mukaan palvelusetelillä tarkoitetaan järjestämistä vastaavassa olevan kunnan sosiaali- ja terveystalouden saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti.

Mainitun säännöksen 4 kohdan mukaan omavastuuosuudella tarkoitetaan sitä osuutta yksityisen palvelujen tuottajan palvelun hinnasta, jota kunnan myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.

Mainitun lain 6 §:n mukaan asiakkaan mielipide palvelusetelin saamisesta tulee ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon silloin, kun kunnassa käytetään palveluseteliä asiakkaan tarvitseman palvelun järjestämiseen. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

Edellä mainitun lain 7 §:n 1 momentin mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus.

Joutsan kunnan 31.5.2022 antaman selvityksen mukaan perusturvalautakunta päätti nostaa tehostetun palveluasumisen palvelusetelin arvoa 5 % 1.5.2022 alkaen. Selvityksen liitteeksi toimitetun, 20.4.2022 päivätyn palveluasumisen ja pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen sääntökirjan mukaan tehostetun palveluasumisen palvelusetelin arvot vaihtelivat asiakkaan palveluntarpeen mukaan välillä 107,82 euroa/vrk 3. hoitoisuustasolla ja 136,13 euroa/vrk 5. hoitoisuustasolla.

Joutsan kunnalta saadun lisäselvityksen mukaan tehostetun palveluasumisen kustannukset kunnan omassa toimintayksikössä 1.1.-30.6.2022 toteutuneiden tietojen mukaan oli 179,16 euroa/vrk huomioiden asiakkaalta perittyjen asiakasmaksujen osuus.

Aluehallintovirasto toteaa, että järjestettäessä asiakkaan palveluntarpeen arvioinnin perusteella sosiaalihuoltolain 21 §:n mukaisen palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen palvelua sosiaalihuollon asiakkaalla on mahdollisuus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä. Näissä tilanteissa järjestämisvastuussa olevan kunnan, ja 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen, tulee järjestää asiakkaan palveluntarvetta vastaava palvelu joko kunnan omana palveluna tai ostamalla asiakkaan tarvitsema palvelu yksityiseltä sosiaalipalvelujen tuottajalta.

Joutsan kunnalta saatujen selvitysten perusteella voidaan todeta, että sosiaalihuoltolain 21 §:n mukaisen tehostetun palveluasumisen järjestämiseksi annettavan palvelusetelin korkein perusturvalautakunnan hyväksymä arvo 136,13 euroa/vrk on prosentuaalisesti tarkasteltuna 24 % kunnan oman palvelutuotannon kustannusta 179,16 euroa/vrk pienempi. Aluehallintoviraston käsityksen mukaan sosiaalihuoltolain 21 §:n mukaisen tehostetun palveluasumisen järjestämisen osalta Joutsan kunnan perusturvalautakunnan vahvistama palvelusetelin korkein arvo 136,13 euroa/vrk ei ole sosiaalihuollon asiakkaan näkökulmasta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelueteleistä annetun lain 7 §:n tarkoittamalla tavalla kohtuullinen. Lakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 20/2009 s. 28) todetaan, että palvelusetelin arvo tulisi määritellä niin, että palvelusetelistä muodostuu asiakkaalle todellinen vaihtoehto palvelun käyttämiseen. Aluehallintovirasto katsoo, ettei tämä lähtökohta toteudu. Tämän vuoksi Joutsan kunnan tulisi arvioida palvelusetelin arvo uudelleen."

Aluehallintovirastolla ei ole tarvetta enempiin toimenpiteisiin asiassa, ja valvonta päätetään.

Sovelletut säännökset

Laki aluehallintovirastoista (896/2009) 4 §

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014) 21 §

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) 3 § ja 6-7 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n 1 momentin perusteella voi hakea muutosta valittamalla.

Lisätietoja

Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Emmi Häyrynen, puh. 0295 018 622 tai emmi.hayrynen@avi.fi.

Lakimies

Kreetta Pölönen

Ylitarkastaja

Emmi Häyrynen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin

Jakelu ja suoritemaksu

Päätös Joutsan kunta, perusturvalautakunta

Suoritemaksu

Maksuton päätös

Tiedoksi

Anna-Maija Kääriäinen, perusturvajohtaja, Joutsan kunta

Kati Kallimo, toimialajohtaja, Keski-Suomen hyvinvointialue

Tämä asiakirja LSSAVI/2964/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/2964/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pölönen Kreetta 05.10.2022 10:00

Esittelijä Häyrynen Emmi 05.10.2022 08:45